

เวชบันทึกศิริราช

http://www.simedbull.com/content.php?content_id=

การศึกษาเชิงเปรียบเทียบคุณลักษณะการคิดเชิงบวกของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

รัชฎาภรณ์ นมะเส, กศ.ม.

นักวิชาการศึกษา, ฝ่ายการศึกษา, งานแพทยศาสตรศึกษา, คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะการคิดเชิงบวก และศึกษาผลปฏิสัมพันธ์ของคุณลักษณะการคิดเชิงบวกจาก ๓ ตัวแปร คือ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์ชีวิต ซึ่งผู้วิจัยศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน ๓๓๔ คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างสุ่มแบบแบ่งชั้น เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัดความคิดเชิงบวก และแบบสอบถามประสบการณ์ชีวิต ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๙๒๖ และ ๐.๘๒๒ ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพื้นฐาน และสถิติทดสอบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง และแบบสามทาง ผลการวิจัยพบว่า

๑. นักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเชิงบวกอยู่ในระดับสูง ซึ่งความคิดเชิงบวกของเพศชายและหญิงใกล้เคียงกัน นักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระหว่าง ๒.๕๐ - ๒.๙๙ อยู่ระหว่าง ๓.๐๐ - ๓.๔๙ และอยู่ระหว่าง ๓.๕๐ - ๔.๐๐ มีความคิดเชิงบวกอยู่ในระดับสูง ซึ่งกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระหว่าง ๓.๕๐ - ๔.๐๐ มีความคิดเชิงบวกสูงที่สุด ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกที่มีประสบการณ์ชีวิตทางลบ และประสบการณ์ชีวิตทางบวกมีความคิดเชิงบวกอยู่ในระดับสูง ซึ่งความคิดเชิงบวกของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกที่มีประสบการณ์ชีวิตทางบวกสูงกว่านักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกที่มีประสบการณ์ชีวิตทางลบ

๒. นักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกที่มีเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์ชีวิตที่แตกต่างกัน มีความคิดเชิงบวกไม่แตกต่างกัน

๓. ปฏิสัมพันธ์แบบ ๒ ปัจจัย ได้แก่ เพศกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพศกับประสบการณ์ชีวิต และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับประสบการณ์ชีวิต ไม่ส่งผลต่อความคิดเชิงบวกของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก

๔. ปฏิสัมพันธ์แบบ ๓ ปัจจัย ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์ชีวิต ไม่ส่งผลต่อการคิดเชิงบวกของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก

The comparative study of positive thinking of the pre-clinical year medical students

Objective: The purposes of this research were to compare positive thinking and to study interaction effects according to gender, learning achievement and life experiences.

Methods: Three hundred and thirty-four pre-clinical year medical students of the Faculty of Medicine Siriraj Hospital were recruited by Stratified Random Sampling. Two instruments; positive thinking inventory and life experiences questionnaire were used for data collection, and the data were analyzed by basic statistics and two-way, three-way analysis of variance.

Results: The results of the research were as follows:

1. The pre-clinical year medical students both male and female had positive thinking in high level. Also, their positive thinking levels were similar. The pre-clinical year medical students who had learning achievement in 2.50 – 2.99, 3.00 – 3.49 and

3.50 – 4.00 levels had positive thinking in high level. The group of students who had learning achievement in 3.50 – 4.00 level had the highest positive thinking. Additionally, the pre-clinical year medical students who had both negative and positive life experiences had positive thinking in high level. Besides, the positive thinking of the pre-clinical year medical students who had positive life experiences were higher than the pre-clinical year medical students who had negative life experiences.

2. The pre-clinical year medical students who had differences of gender, learning achievements and dissimilar life experiences had similar levels of positive thinking.

3. Gender-learning achievement, gender-life experiences and learning achievement-life experiences did not effect the positive thinking of the pre-clinical year medical students.

4. In general gender, learning achievement and life experiences had no effect on positive thinking of the pre-clinical year medical students.

Conclusion: The positive thinking of the pre-clinical year medical students were not different when were classified by gender, learning achievement and life experiences. Also the interaction of these three variables did not effect the positive thinking of the pre-clinical year medical students

คำสำคัญ: ความคิดเชิงบวก, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ประสบการณ์ชีวิต, นักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก Positive thinking, learning achievements, life experiences, the pre-clinical year medical students

หน้า: ๑๒ - ๒๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันในสังคมมีการแข่งขันมากมาย ทั้งเรื่องการค้าในชีวิตประจำวัน การทำงาน การศึกษา เล่าเรียน โดยเฉพาะการแข่งขันเพื่อเข้าเรียนในสาขาแพทยศาสตร์ ทำให้นักศึกษาต้องแข่งขันเพื่อให้ตนเองผ่านเข้าไปศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยและคณะที่ตนต้องการ แต่ที่ยากไปกว่าการสอบให้ผ่านเกณฑ์เพื่อเข้าศึกษานั้น คือช่วงระยะเวลาระหว่างการศึกาซึ่งจะต้องพบเจอกับปัญหาทั้งเรื่องการเรียนรู้ การปรับตัว และการเป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งนักศึกษาอาจประสบกับความ สำเร็จ และความผิดหวังในขณะเดียวกัน โดยหลักการสำคัญที่จะทำให้สามารถผ่านพ้นจาก อุปสรรคและปัญหาที่พบเจอได้ คือ “ความคิด” คนที่มีความสามารถในการคิดจะสามารถดำรง ชีวิตได้ดีกว่าคนอื่น ๆ เพราะคนที่รู้จักคิดจะสามารถแก้ปัญหา และตัดสินใจได้อย่างถูกต้องว่า อะไรดี-ไม่ดี อะไรควรเชื่อ-ไม่ควรเชื่อ อะไรควรทำ-ไม่ควรทำ และจะเป็นคนที่มีความสุข^๒

จากการแบ่งประเภทของการคิดตามทฤษฎีของนักคิด นักจิตวิทยา และนักการศึกษา มีการ แบ่งออกเป็นหลายแนวทางด้วยกัน เช่น กายเอ่ (Gagne) จำแนกการคิดออกเป็น ๒ แบบ คือ การคิดที่มีจุดมุ่งหมาย กับการคิดที่ไม่มีจุดมุ่งหมาย^๒ เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน แบ่งการคิดออกเป็น ๒ ประเภท คือ การคิดตามแนวตั้ง (Vertical Thinking) และการคิดตามแนวข้าง (Lateral Thinking)^{๒,๔} จัดประเภทของการคิดใน ๓ ประเด็นการจำแนก ประเด็นแรก ใช้เป้าหมายในการคิดเป็นเกณฑ์ อาจจัดได้ ๒ ประเภท คือ การคิดอย่างมีเป้าหมาย และการคิดอย่างไร เป้าหมาย คิดเลื่อนลอย คิดเพื่อเจอ ประเด็นที่สองใช้ทิศทางการคิดเป็นเกณฑ์ สามารถกำหนดได้ ๓ ประเภท คือ การคิดเชิงบวก การคิดเชิงลบ การคิดเชิงคู่ขนาน และประเด็นที่สาม พิจารณาจากระดับคุณภาพของการคิดแบ่งเป็น การคิดพื้นฐาน การคิดระดับกลาง และการคิดระดับสูง

การคิดเชิงบวกเป็นพื้นฐานของการคิดแก้ปัญหา การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ และเกิดความคิดในการปรับเปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาสซึ่งนำไปสู่การพัฒนา โดยคนที่มีความคิดทางบวกจะสร้างความสุขให้กับตนเองและคนรอบข้างได้ง่าย มีอารมณ์ผ่อนคลาย ผ่อนคลาย รู้สึกดีๆ กับตัวเอง และคนอื่น พอใจกับสิ่งที่เกิดขึ้น และความคิดเชิงบวกยังเป็นจุดเริ่มต้นของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดประดิษฐ์ ค้นคว้าหา เพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ๆ และเกิดประโยชน์สุข^{๓,๔} ซึ่งตามทัศนะของ สก็อตต์ เวนเทอร์ลา^๖ ได้กำหนดคุณลักษณะของความคิดเชิงบวกไว้ ๑๐ ประการ ได้แก่ ความเชื่อ ความยึดมั่นในคุณธรรม การสำรวจความตั้งใจ การมองโลกในแง่ดี ความกระตือรือร้น ความมุ่งมั่น ความกล้าหาญ ความมั่นใจ ความอดทน และความสุขุม

จากความสำคัญและคุณลักษณะของความคิดเชิงบวก ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยในลักษณะการศึกษาเชิงเปรียบเทียบคุณลักษณะการคิดเชิงบวก ตามทัศนะของ สก็อตต์ เวนเทอร์ลา^๖ โดยศึกษากับนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก คณะแพทยศาสตร์ศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งอยู่ในช่วงของการเปลี่ยนแปลงจากความเป็นวัยรุ่นสู่ความเป็นผู้ใหญ่ และเตรียมพร้อมสำหรับการเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นคลินิกที่ต้องรับภาระทั้งเรื่องการเรียนรู้ และการทำงานมากขึ้น โดยต้องขึ้นเวรดพบกับคนไข้จริง ซึ่งอาจจะพบกับปัญหาต่างๆ มากมาย อันอาจก่อให้เกิดความเครียดและความทุกข์ได้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา โดยเปรียบเทียบว่า เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์ชีวิต ที่แตกต่างกันมีความคิดเชิงบวกแตกต่างกันหรือไม่ และศึกษาผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยดังกล่าวแบบ ๒ ปัจจัย และ ๓ ปัจจัย ว่าที่มีต่อความคิดเชิงบวก หรือไม่ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการจัดการเรียนสอน ในการปลูกฝัง และส่งเสริมให้นักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกมีความคิดเชิงบวก

วัตถุประสงค์และวิธีการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาระดับความคิดเชิงบวกของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก จำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์ชีวิต
๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเชิงบวกของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก ที่มีเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกัน
๓. เพื่อศึกษาผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพศกับประสบการณ์ชีวิต และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประสบการณ์ชีวิต ที่มีผลต่อความคิดเชิงบวก
๔. เพื่อศึกษาผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์ชีวิต ที่มีต่อความคิดเชิงบวก

สมมติฐานของการวิจัย

๑. นักศึกษาแพทย์ที่มีเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกัน มีระดับความคิดเชิงบวกแตกต่างกัน
๒. มีผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพศ และตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งผลต่อความคิดเชิงบวกของนักศึกษาแพทย์
๓. มีผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพศ และตัวแปรประสบการณ์ชีวิตที่ส่งผลต่อความคิดเชิงบวกของนักศึกษาแพทย์
๔. มีผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรประสบการณ์ชีวิต และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งผลต่อความคิดเชิงบวกของนักศึกษาแพทย์
๕. มีผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพศ ตัวแปรประสบการณ์ชีวิต และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งผลต่อความคิดเชิงบวกของนักศึกษาแพทย์

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาแพทย์ชั้นปริคlinik (ชั้นปีที่ ๒-๓) ที่กำลังศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ในปีการศึกษา ๒๕๕๔

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปริคlinik (ชั้นปีที่ ๒-๓) ที่กำลังศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ ในปีการศึกษา ๒๕๕๔ จำนวน ๓๓๔ คน จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีสมมติฐานว่าเพศเป็นตัวแปรหนึ่งที่สำคัญเพื่อเปรียบเทียบการคิดเชิงบวก โดยผู้วิจัยแบ่งประชากรออกเป็นกลุ่มย่อย ได้แก่ นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๒ (ชาย-หญิง) นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ ๓ (ชาย-หญิง) และทำการสุ่มอย่างง่าย โดยดำเนินการสุ่ม ๕๐% จากประชากรในแต่ละกลุ่มเพศและชั้นปี

ตัวแปรที่ศึกษา

๑. ตัวแปรอิสระ มีดังนี้

- ๑.๑ เพศ จำแนกเป็น เพศชาย และเพศหญิง
- ๑.๒ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำแนกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ อยู่ระหว่าง ๒.๕๐-๒.๙๙ อยู่ระหว่าง ๓.๐๐-๓.๔๙ และอยู่ระหว่าง ๓.๕๐-๔.๐๐
- ๑.๓ ประสบการณ์ชีวิต จำแนกเป็น ประสบการณ์ชีวิตทางบวก และประสบการณ์ชีวิตทางลบ

๒. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเชิงบวก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวัดการคิดเชิงบวก จำนวน ๓๐ ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง ๐.๒๔๒-๐.๕๓๓ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๙๒๖ และแบบสอบถามประสบการณ์ชีวิต จำนวน ๒๐ ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง ๐.๒๙๑ - ๐.๕๓๗ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๘๒๒

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของการคิดเชิงบวกระหว่างตัวแปรเพศกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระหว่างเพศกับประสบการณ์ชีวิต และความแปรปรวนสามทางของการคิดเชิงบวกระหว่างตัวแปรเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์ชีวิต

ผลการศึกษา

๑. ค่าสถิติพื้นฐานของการคิดเชิงบวก ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และผลการประมาณค่าเฉลี่ยของประชากร ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๕ จำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์ชีวิต ดังตารางที่ ๑

จากตารางที่ ๑ พบว่านักศึกษาแพทย์ชั้นปริคlinikชายและหญิงมีความคิดเชิงบวกอยู่ในระดับสูง โดยเพศชายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๑๑๖.๓๖ และเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๑๑๖.๕๓ เมื่อพิจารณาการคิดเชิงบวกจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ทุกช่วงของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นปริคlinik มีความคิดเชิงบวกอยู่ในระดับสูง โดยนักศึกษาแพทย์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระหว่าง ๓.๕๐-๔.๐๐ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๑๑๖.๘๐ นักศึกษาแพทย์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระหว่าง ๒.๕๐-๒.๙๙ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๑๑๖.๕๙ และนักศึกษาแพทย์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระหว่าง ๓.๐๐-๓.๔๙ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๑๑๕.๙๗ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาการคิดเชิงบวกจำแนกตามประสบการณ์ชีวิต พบว่า นักศึกษาแพทย์ที่มีประสบการณ์ชีวิตทางบวกและทางลบมีความคิดเชิงบวกอยู่ในระดับสูง โดยนักศึกษาแพทย์ที่มีประสบการณ์ชีวิตทางบวกมีค่าเฉลี่ย ๑๑๗.๒๓ และ นักศึกษาแพทย์ที่มีประสบการณ์ชีวิตทางลบมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ ๑๑๔.๖๐ ตามลำดับ

จากตารางที่ ๖ พบว่านักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกชาย และหญิง และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง ๓ ระดับนั้น มีความคิดเชิงบวกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แสดงว่านักศึกษาแพทย์ชายและหญิงมีความคิดเชิงบวกไม่แตกต่างกัน และนักศึกษาแพทย์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้ง ๓ ระดับ มีความคิดเชิงบวกไม่แตกต่างกันด้วย เมื่อพิจารณาความคิดเชิงบวกที่เกิดจากการส่งผลร่วมกันแบบ ๒ ปัจจัยระหว่างเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ส่งผลร่วมกันต่อความคิดเชิงบวกของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก

จากตารางที่ ๗ พบว่านักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกชาย และหญิง และมีประสบการณ์ชีวิตทางบวกและลบ มีความคิดเชิงบวกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แสดงว่านักศึกษาแพทย์ชายและหญิงมีความคิดเชิงบวกไม่แตกต่างกัน และนักศึกษาแพทย์ที่มีประสบการณ์ชีวิตทางบวกและลบ มีความคิดเชิงบวกไม่แตกต่างกันด้วย เมื่อพิจารณาความคิดเชิงบวกที่เกิดจากการส่งผลร่วมกันแบบ ๒ ปัจจัยระหว่างเพศ และประสบการณ์ชีวิต พบว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศกับประสบการณ์ชีวิตไม่ส่งผลร่วมกันต่อความคิดเชิงบวกของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก

จากตารางที่ ๘ พบว่านักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกที่มีประสบการณ์ชีวิตทางบวกและลบ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง ๓ ระดับนั้น มีความคิดเชิงบวกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แสดงว่านักศึกษาแพทย์ที่มีประสบการณ์ชีวิตทางบวกและลบ มีความคิดเชิงบวกไม่แตกต่างกัน และนักศึกษาแพทย์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้ง ๓ ระดับ มีความคิดเชิงบวกไม่แตกต่างกันด้วย เมื่อพิจารณาความคิดเชิงบวกที่เกิดจากการส่งผลร่วมกันแบบ ๒ ปัจจัยระหว่างประสบการณ์ชีวิต และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ชีวิต กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ส่งผลร่วมกันต่อความคิดเชิงบวกของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก

จากตารางที่ ๙ พบว่าความคิดเชิงบวกที่เกิดจากการส่งผลร่วมกันแบบสามปัจจัยระหว่าง เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์ชีวิตนั้น การปฏิสัมพันธ์ระหว่าง เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์ชีวิต ไม่ส่งผลร่วมกันต่อความคิดเชิงบวกของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาที่พบว่าระดับการคิดเชิงบวกของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกอยู่ระดับสูง ทั้งเพศชายและเพศหญิง ทุกระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์ชีวิตทั้งทางบวกและทางลบ เมื่อเทียบเคียงผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุใกล้เคียงกัน พบว่า สอดคล้องกับการศึกษาของ ประภัสสรภา จันทรวงศา^๔ ที่ว่านักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา มีความคิดเชิงบวกโดยรวมอยู่ในระดับสูง และจากผลการศึกษาครั้งนี้ยังไม่พบที่มีความแตกต่างของความคิดเชิงบวกของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกที่มีเพศผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์ชีวิตที่ต่างกัน ทั้งนี้เป็นผลเนื่องจากกระบวนการคัดเลือกนักศึกษาแพทย์ของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลนั้น เพราะนอกจากนักศึกษาจะผ่านเกณฑ์การทดสอบทางด้านวิชาการแล้ว ก่อนเข้าศึกษาทางคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ยังมีการทดสอบด้านสุขภาพจิตโดยนำผลการทดสอบมาประกอบการตัดสินใจด้วย และตลอดระหว่างการเรียนนั้น ทางคณะฯ ยังมีระบบดูแล และช่วยเหลือนักศึกษาแพทย์ทุกคน และทุกชั้นปี รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นปรีคลินิกของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มีรายวิชาที่เป็นพื้นฐาน และมีส่วนเสริมการคิดเชิงบวก คือ รายวิชาทักษะชีวิตและสังคม๑ (Life and Social Skill) และรายวิชาทักษะชีวิตและสังคมทางการแพทย์^๑ (Life and Social Skill in Medicine) ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาชีวิต และสังคม ในด้านต่างๆ ได้แก่ การดำเนินชีวิต

การบริหารจัดการ บทบาทในสังคม การเป็นผู้นำ การทำงานเป็นทีม การแก้ปัญหา การสื่อสาร การตัดสินใจ การวิจัย ความอดทน คุณธรรมจริยธรรม และวิถีชีวิตที่มีความสุข สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ได้ ซึ่งการผลิตบัณฑิตของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล สอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยมหิดล คือ “เป็นคนดี มีปัญญา นำพาสุข” โดยนักศึกษาแพทย์ที่มีความคิดเชิงบวกสูงสามารถบรรลุคุณลักษณะในส่วน “นำพาสุข” ได้ ง่าย ซึ่งเป็นการสร้างความสุขภายในตนเองและขยายความสุขให้ผู้อื่นด้วย

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นความระดับความคิดเชิงบวกของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกอยู่ในระดับสูงนั้น อาจเป็นส่วนมาจากคุณภาพระบบการคัดเลือกของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล และระดับทักษะทางความคิดส่วนตัวของนักศึกษาแพทย์ที่สูงอยู่แล้ว หากต้องการนำผลการศึกษาคำนี้ไปใช้อ้างอิงอาจมีข้อจำกัดในเรื่องของขนาดกลุ่มตัวอย่าง

๒. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

๒.๑ ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะการคิดเชิงบวกระหว่างนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก และชั้นคลินิก ว่ามีความแตกต่างของคุณลักษณะการคิดเชิงบวกระหว่างชั้นหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์สำหรับการเพิ่มเติม และปรับปรุงกิจกรรมที่สอดแทรกการคิดเชิงบวก เพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

๒.๒ ควรมีการศึกษาคุณลักษณะการคิดเชิงบวกของนักศึกษาแพทย์ของโรงเรียนแพทย์ทั่วประเทศโดยอาจจะทำการเปรียบเทียบระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์สำหรับการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาแพทย์ และแพทย์ เพิ่มเติมต่อไป

สรุป

๑. นักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกเพศชายและหญิงมีความคิดเชิงบวกอยู่ในระดับสูง ซึ่งความคิดเชิงบวกของเพศชายและหญิงใกล้เคียงกัน นักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระหว่าง ๒.๕๐-๒.๙๙ อยู่ระหว่าง ๓.๐๐-๓.๔๙ และอยู่ระหว่าง ๓.๕๐-๔.๐๐ มีความคิดเชิงบวกอยู่ในระดับสูง ซึ่งกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระหว่าง ๓.๕๐-๔.๐๐ มีความคิดเชิงบวกสูงที่สุด ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกที่มีประสบการณ์ชีวิตทางลบ และประสบการณ์ชีวิตทางบวกมีความคิดเชิงบวกอยู่ในระดับสูง ซึ่งความคิดเชิงบวกของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกที่มีประสบการณ์ชีวิตทางบวกสูงกว่านักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกที่มีประสบการณ์ชีวิตทางลบ

๒. นักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกที่มีเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์ชีวิตที่แตกต่างกัน มีความคิดเชิงบวกไม่แตกต่างกัน

๓. ปฏิสัมพันธ์แบบ ๒ ปัจจัย ได้แก่ เพศกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพศกับประสบการณ์ชีวิต และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับประสบการณ์ชีวิต ไม่ส่งผลต่อความคิดเชิงบวกของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก

๔. ปฏิสัมพันธ์แบบ ๓ ปัจจัย ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์ชีวิต ไม่ส่งผลต่อการคิดเชิงบวกของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก

อ้างอิง

๑. คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล, หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง ภาคการศึกษาที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑.
๒. ซาติ แจ่มนุษ. สอนอย่างไรให้คิดเป็น. กรุงเทพฯ: เลียงเชียง; ๒๕๔๕.
๓. นิภา แก้วศรีงาม. ความคิดเชิงบวก (Positive Thinking) พึ่งคิดว่าทุกปัญหามีทางออกไม่ใช่ทุกทางออกเป็นปัญหา. วารสารวงการครู; ๒๕๔๗, ธันวาคม. ๑(๑๒): ๗๖-๗๘.
๔. ประภัสสรภา จันทรวงศา. ลักษณะส่วนบุคคลและความคิดเชิงบวกกับความเครียดในการเรียน

ของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา หันตรา. สารนิพนธ์
กศ.ม.(จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
๒๕๔๘: ๖๕-๖๖.

๕. วิทยา นาควัชระ. วิธีคิดให้ชีวิตเป็นสุข. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ: กู้ดบุค; ๒๕๔๘.
๖. สก็อตต์ เวนเทอร์ลลา. อารมณ์แห่งความคิดเชิงบวกในโลกธุรกิจ. แปลโดย วิทยา พลาย
มณี. กรุงเทพฯ: เอ.อาร์ บีซีเนส เพรส; ๒๕๔๕.
๗. สัจจา ประเสริฐกุล. การศึกษาเชิงเปรียบเทียบคุณลักษณะการคิดเชิงบวกของนักเรียนช่วงชั้น
ที่ ๔ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ที่มีระดับอัตมโนทัศน์และ
ประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกัน. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยา
๘. อรพรรณ พรสีมา. การคิด. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาทักษะการคิด; ๒๕๔๓.